

Debreceni Ítéltábla

Mf.I.50.065/2024/4.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Gróf Klaudia ügyvéd (Cím4) által képviselt Felperes Cím2 alatti lakos felperesnek, a Sipos és Moskovics Ügyvédi Iroda (Cím5, eljáró ügyvéd: dr. Moskovics Károly) által képviselt Alperes Cím1 alatti székhelyű alperes ellen, távolléti díj és egyéb megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 9.M.70.099/2024/6. számú ítélete ellen az alperes által 7. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja azzal, hogy mellőzi annak azt a megállapítását, mely szerint az állam terhén marad 87 529 (nyolcvanhétezer-ötszázhuszonkilenc) forint eljárási illeték.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 140 000 (száznegyvenezer) forint perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételi számlájára – 48 000 (negyvennyolcezer) forint meg nem fizetett fellebbezési illetéket. Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság által a fellebbezés szempontjából lényeges tényállás szerint a felperes 2019. szeptember 29-től állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperesnél pincér munkakörben, a cím6 alatt található (VENDÉGLÁTÓ EGYSÉG)ben. Az utolsó havi

távolléti díja bruttó 330 000 forint volt. A felperes felett a munkáltatói jogkört törvényes képviselő ügyvezető gyakorolta.

[2] 2023. augusztus 13-án a felperes telefonon közölte az alperes ügyvezetőjének élettársával, (ALPERESI ÜGYVEZETŐ ÉLETTÁRS)nal, hogy a továbbiakban nem kíván a (VENDÉGLÁTÓ EGYSÉG)ben dolgozni. Másnapról 2023. szeptember 24. napjáig keresőképtelen állományban volt.

[3] A felperes 2023. augusztus 28. napján írásban fordult a munkáltatójához, melyben részletezte a 2023. augusztus 13. napján történt eseményeket, hogy a felmondását nem gondolta komolyan, azonban hozzájárul a munkaviszonyának közös megegyezéssel történő megszüntetéséhez. Kérte az elmaradt szabadságainak megváltását is ezzel egyidejűleg. Az alperes ügyvezetője a felperes megkeresésére nem válaszolt.

[4] 2023. szeptember 20. napján a felperes ismételt írásban fordult az alperes ügyvezetőjéhez, melyben jelezte, hogy a keresőképtelensége 2023. szeptember 25-én fog megszűnni. Kérte, hogy a munkáltató közölje vele a beosztását, de továbbra is jelezte, hogy a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetésére lehetőséget lát a szabadság elszámolásával egyidejűleg. Az alperes ügyvezetője erre a levélre sem válaszolt.

[5] A felperes 2023. szeptember 25-én munkára jelentkezett az alperesnél, azonban az alperes nem állította munkába.

[6] 2023. szeptember 26-án a felperes jogi képviselője útján újabb írásbeli megkeresést küldött az alperesnek, melyben részletezte a 2023. augusztus 14. napjától fennálló helyzetet és azt, hogy az a körülmény, hogy az alperes 2023. szeptember 25-én nem állította munkába, a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettség megszegésének minősül, mely megalapozza a munkaviszony munkavállaló általi azonnali hatályú felmondását. Kérte ezért azt, hogy haladéktalanul állítsák munkába, annak elmaradása esetén pedig élni kíván az azonnali hatályú felmondás jogával a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 78. § (1) bekezdés a) pontja alapján. Jelezte azt is, hogy ebben az esetben igényt fog tartani az Mt. 82. § (1)-(4) bekezdéseiben rögzített juttatásokra. Az alperes erre a levélre sem válaszolt és a felperes továbbra sem foglalkoztatta.

[7] A felperes 2023. október 6. napján a munkaviszonyát azonnali hatályú felmondással megszüntette. Azzal egyidejűleg kérte 35 nap felmentési időre járó távolléti díj, egyhavi végkielégítés megfizetését, valamint 112 nap szabadság megváltását. A felmondását azzal indokolta, hogy a munkáltató a keresőképtelen állapota megszűnését követően a munkahelyén nem állította munkába és semmilyen tájékoztatást nem kapott a munkavégzésével kapcsolatban, és ezzel a magatartással a munkáltató ellehetlenítette a munkaviszony fenntartását.

[8] Az alperes 2023. október 13. napján vette át az azonnali hatályú felmondást. A 2023. szeptember havi bérkifizetési listán összesen 111 555 forintot számolt el a felperesnek betegszabadságra és egyéb fizetett távollétre, majd a 2023. október havi bérkifizetési listán bruttó 465 000 forint összeget, munkaszüneti nap miatti díjazás, fizetett szabadság, egyéb fizetett távollét és szabadságmegváltás címén. 2023. október 24. napi keltezéssel az álláskereső járadék és az álláskereső segély megállapításához kiállított igazolólapon a munkaviszonya végeként 2023. október 24. napját rögzítette, de a munkaviszony megszüntetésének módját nem tüntette fel. A felperesnek nem fizetett felmondási időre járó távolléti díjat és végkielégítést sem.

[9] A felperes keresetében 458 797 forint felmondási időre járó távolléti díj, 560 751 forint végkielégítés és 1 804 275 forint szabadságmegváltás megfizetésére kérte az alperest kötelezni. A felperes a keresetét módosította, melynek eredményeként a felmondási időre járó távolléti díj összegét bruttó 270 000 forintban, végkielégítésként igényelt juttatását bruttó 330 000 forintban, míg a szabadságmegváltás összegét bruttó 765 000 forintban határozta meg.

[10] Az alperes a bíróság felhívására ellenkérelmet nem terjesztett elő, ezért az elsőfokú bíróság 2024. április 23. napján bírósági meghagyással kötelezte az alperest a módosított keresetnek megfelelően. A bírósági meghagyással szemben az alperes ellentmondást terjesztett elő. A felperes a keresetét az új eljárásban továbbra is változatlanul fenntartotta, és kérte az alperes marasztalását a perrel felmerülő költségeiben is.

[11] Az alperes a kereset elutasítását kérte, de azt összecszerűségében csak a szabadságmegváltás vonatkozásában vitatta.

[12] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek bruttó 270 000 forint felmondási időre járó távolléti díjat, bruttó 330 000 forint végkielégítést és bruttó 765 000 forint szabadságmegváltást. Kötelezte továbbá, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 370 000 forint perköltséget és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára 122 850 forint illetéket. Megállapította, hogy az állam terhén marad 87 529 forint eljárási illeték.

[13] Az ítélet indokolása szerint a 2023. október 6. napi keltezésű „munkaviszony megszüntetése” tárgymegjelölésű irat alátámasztja, hogy a felperes azonnali hatályú felmondással szüntette meg a munkaviszonyát, a peres felek között írásbeli megállapodás a munkaviszony megszüntetésére irányulóan nem volt. A felperesnek a 2023. augusztus 13. napján (ALPERESI ÜGYVEZETŐ ÉLETTÁRS) felé tett, a munkaviszony megszüntetésének kezdeményezésére irányuló nyilatkozata nem a munkáltatói jogkör-gyakorlóval közölt volt és az egyébként sem tartalmazott közös megegyezéssel formában megszüntetésre kérelmet. A

felperes jogi képviselőinek és a felperesnek a későbbi leveleire az alperesi ügyvezető nem válaszolt, írásban nem állapodtak meg a munkaviszony megszüntetéséről. Ebből következően az azonnali hatályú munkavállalói felmondás előtt a peres felek nem szüntették meg közös megegyezéssel a munkaviszonyt. Mindezek alapján az alperes köteles a felperes részére megfizetni a felmondási időre kért távolléti díjat és a végkielégítést. A szabadságmegváltás vonatkozásában az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy az alperes nem tett eleget a szabadságnylvántartási kötelezettségének [Mt. 134. § (1) bekezdés c) pont] és nem is bizonyította, hogy a ki nem adott összes szabadságot pénzben megváltotta volna. Figyelembe vette, hogy a felperes a szabadságmegváltás iránti igénye kiszámításánál levonásba helyezte az alperes által elszámolt bruttó 465 000 forintot.

[14] A felperes részére megítélt perköltségnél hivatkozott a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjára. A kereseti eljárási illeték körében kifejtette, hogy az alperes köteles megfizetni a marasztalási összeghez (1 365 000 forint) igazodó 81 900 forint eljárási illetéket, valamint a bírósági meghagyással szembeni ellentmondás illetékét, 40 950 forint összegben, mindösszesen 122 850 forintot, míg a perindításkor számított 2 823 823 forint pertárgyértékhez igazodó 169 429 forint és a leszállított keresethez igazodó 81 900 forint illeték különbözeteként jelentkező 87 529 forint illeték az állam terhén marad a felperes munkavállalói költségkedvezménye folytán.

[15] Az ítélettel szemben az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte annak a felmondási időre járó távolléti díj és a végkielégítés megfizetésére kötelező részében megváltoztatni és a felperes keresetének elutasítását. Kérte a felperes kötelezését az első- és másodfokú eljárásban felmerülő perköltségeinek megfizetésére.

[16] Fellebbezése indokolásában arra hivatkozott, hogy 2023. augusztus 13. napján a felperes kezdeményezte a munkaviszonyának a megszüntetését, amit az alperes elfogadott, így az „gyakorlatilag” közös megegyezéssel szűnt meg. A felperes, bár a keresőképtelensége ideje alatt meggondolta magát, az alperes nem, azonban tévedésből felmondási idővel számolva a keresőképtelen állapot megszűnésétől számított 30 nappal szüntette meg a felperes munkaviszonyát. Ezt igazolja a felperes jogi képviselőjének 2023. augusztus 28-án kelt levele is, amit az elsőfokú bíróság teljesen figyelmen kívül hagyott. Mivel a felek a munkaviszonyt közös megegyezéssel szüntették meg, így azt követően az már nem szüntethető meg azonnali hatályú felmondással. A fentiek alapján a felperest nem illeti meg a végkielégítést és a felmentési időre járó munkabér.

[17] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperesnek a másodfokú eljárással felmerült költségeinek a megfizetésére kötelezését.

[18] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helyes jogi következtetést vont le. Rámutatott arra, hogy az alperes a fellebbezésében nem hivatkozott olyan bizonyítékra, amelyet az elsőfokú bíróság nem, vagy nem megfelelően értékelt volna és amely megalapozta volna az alperes érvelését a munkaviszony közös megegyezéssel történt megszüntetésével összefüggésben. Ennek az érvelésnek ellentmond az is, hogy az alperes a munkaviszony megszűnésének jogcímét nem határozta meg az általa kiállított igazoláson sem. A felperes munkaviszonya a peres ügy irataihoz becsatolt, 2023. október 6. napi keltezésű irattal szűnt meg, a felek írásban nem állapodtak meg a munkaviszony megszüntetéséről és a közös megegyezéssel történő megszüntetésre vonatkozó ráutaló magatartás sem állapítható meg. A felperesnek 2023. augusztus 13. napján (ALPERESI ÜGYVEZETŐ ÉLETTÁRS) felé tett nyilatkozata nem a munkáltatói jogkör gyakorlójával lett közölve és az nem is tartalmazott közös megegyezéssel történő megszüntetésre kérelmet. A felperes azonnali hatályú felmondása miatt az alperesi munkáltató köteles a felperes részére megfizetni a kért juttatásokat.

[19] A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozatlan.

[20] Az ítéltábla a felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között gyakorolta, figyelemmel arra, hogy az ítélet hatályon kívül helyezésére okot nem talált [Pp. 370. § (2), (3) bekezdés] és eltérő anyagi pervezetést sem tartott indokoltnak [Pp. 370. § (4) bekezdése].

[21] Az ítéltábla elsődlegesen azt rögzíti, hogy az alperes a fellebbezésében nem vitatta az elsőfokú bíróság ítéletének a bruttó 765 000 forint szabadságmegváltás megfizetésére kötelező rendelkezését, így csak a felperes azonnali hatályú felmondásához kapcsolódóan megítélt jogkövetkezmények (felmondási időre járó juttatás, végkielégítés) jogszerűségét vizsgálta.

[22] Az elsőfokú bíróság ebben a körben a tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló jogi következtetésre jutott, mellyel az ítéltábla egyetértett. Az alperes fellebbezésére tekintettel az ítéltábla az alábbiakra kíván rámutatni.

[23] Az ítéltábla megállapította, hogy az alperes lényegében az elsőfokú bíróság mérlegelését támadta. A bizonyítás eredményének mérlegelése azonban csak akkor hagyható figyelmen kívül, ha az okszerűtlen, ez pedig akkor következik be, ha az elsőfokú bíróság az adott bizonyítékok alapján nem juthatott volna az általa elfogadott következtetésre, vagyis a tényállás megállapítása során logikai hibát vétett. Ilyenkor a másodfokú bíróság a jogszabálysértést kiküszöbölve a tényállást megfelelően módosíthatja, kiegészítheti. Ha viszont a beszerzett bizonyítékok értékelésének eredményeként a logika szabályai szerint lehetséges volt, nem volt kizárt az adott tényállás megállapítása, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást akkor sem bírálhatja felül, ha ő maga egyébként

a bizonyítékok mérlegelése alapján más ténybeli következtetésre jutott volna. Ez ugyanis a bizonyítékok másodfokú eljárásban történő ún. felülmérlegelésének tilalmába ütközik.

[24] Az ítéltábla megállapította, hogy az alperes ebben a körben egyedül a felperesi képviselő 2023. augusztus 28-i levelére hivatkozott, azonban az egyéb bizonyítékok mellett az események láncolatában helyesen értékelte az elsőfokú bíróság, hogy a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetését az sem támasztja alá. Az ítéltábla ezt mindössze azzal egészíti ki, hogy a felperes ezen levél és az azt követő levelei alapján hajlandó lett volna a munkaviszonyt közös megegyezéssel megszüntetni, azonban az alperes együttműködésének hiánya miatt ez nem következett be.

[25] Az okszerűtlen mérlegelés esetén kívül a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást akkor érintheti, ha bizonyítást folytat le és annak eredménye indokolja a tényállás módosítását vagy kiegészítését. A fellebbezésben azonban erre vonatkozó érvelést kell előadni, de az alperes ennek nem tett eleget, további bizonyítást nem is tartott indokoltnak, arra indítványt sem tett.

[26] Az ítéltábla azonban megállapította, hogy jelen esetben így egyik feltétel sem adott, a tényállás tehát nem minősülhet okszerűtlennek.

[27] Az alperes tévesen állította a munkaviszony megszüntetésének időpontját 2023. augusztus 13. napjával, hiszen azon túl, hogy akkor erre írásbeli megállapodás nem jött létre, az alperes ráutaló magatartással sem ehhez a tényhez igazodóan cselekedett. A felperes részére akkor nem állította ki a munkaviszony megszüntetésekor szükséges igazolásokat, szeptember és október hónapokra is fizetési jegyzéket adott ki a felperesnek. Emellett az ítéltábla rámutat arra is, hogy a munkaviszony augusztus 13-i megszüntetése esetén a felperes táppénzben sem részesülhetett volna és a munkaviszony közös megegyezéssel történő megszüntetése esetén semmilyen jelentősége nincs a munkavállaló keresőképtelenségének, de ilyenkor a felmondási idő fogalmilag is kizárt.

[28] Mindezek alapján az ítéltábla szerint az alperes nem humánus volt, hanem bízott abban, hogy a felperes a részére kifizetett juttatásokat elfogadva további igényt nem érvényesít vele szemben.

[29] Figyelemmel arra, hogy a felek a munkaviszonyt korábban nem szüntették meg, az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes jogszerűen élt az azonnali hatályú felmondással, ítélete nem sérti a fellebbezésben megjelölt Mt. 64. § (1) bekezdés a) pontját, az Mt. 78. §-át, 70. § (3) bekezdését és 77. §-át sem.

[30] A fentiek alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróságnak a főkövetelés fellebbezett részében érdemben helyes döntését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[31] Az ítéltábla nem értett egyet ugyanakkor az elsőfokú bíróság ítéletének az állam terhén maradó illetékre vonatkozó rendelkezésével, ugyanis az elsőfokú bíróság a pertárgy értékét tévesen határozta meg. A Pp. 21. § (1) bekezdése szerint a per tárgyának az értéke – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a keresettel érvényesített követelés vagy más jog értékével egyezik meg. Jelentősége van azonban annak, hogy a felperes a keresetét még akkor módosította, amikor azt a bíróság az alperessel még nem közölte, ugyanis a Pp. 180. § (1) bekezdése szerint a perindítás joghatásai a kereset közlésével állnak be. Ez azt jelenti, hogy a perindításnak mind az anyagi, mind az eljárásjogi joghatásai a keresetlevélnek az alperessel való közlésével és nem a keresetlevél benyújtásával (Kúria Gfv.30.333/2022/5.) állnak be, mely rendelkezésből az ítéltábla szerint az következik, hogy a pertárgy értéke ekkor rögzül, azaz a bíróság által befogadott hiánytalan, összegszerűségében pontosított kereset az irányadó a pertárgy értékének meghatározásakor. Figyelemmel arra, hogy az alperesnek is csak erre, a már módosított (leszállított) keresetre kellett ellenkérelmet előterjesztenie, a jogszabályoknak a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgáló ismérve feltételezésének az a jogalkalmazói értelmezés felel meg, mely szerint a pertárgy értéke, az eljárási illeték alapja és ezzel egyidejűleg az illeték mértéke az alperessel közölt kereseti követeléshez igazodik.

[32] A fentiek alapján nincs jelenősége az „elsőként” előterjesztett keresetnek, a pertárgy értéke a kereset közlése előtt véglegesített kereset szerint 1 365 000 forint, ami az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdés alapján az eljárási illeték alapját is képezte.

[33] Az elsőfokú bíróság a kereset szerinti marasztalásra tekintettel helyesen kötelezte a pervesztes alperest a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján az ehhez igazodó, az Itv. 42. § (1) bekezdése alapján számított 81 900 forint illeték és az bírósági meghagyással szembeni ellentmondás illetékének 40 950 forint összegű megfizetésére, azonban mivel a fent kifejtett indokok miatt további feljegyzett illeték nem merülhetett fel, így téves az a rendelkezés, amely szerint 87 529 forint illeték az állam terhén marad. Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének illetékre vonatkozó rendelkezését a Pp 383. § (6) bekezdése alapján hivatalból vizsgálhatta, melynek során megállapította, hogy nem merült fel az alperes terhére nem rótt, állam terhén maradó illeték, így az erre vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést mellőzte.

[34] Az eredménytelenül fellebbező és így a másodfokú eljárásban pervesztes alperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes másodfokú perköltségét. Ennek mértékét az ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján állapította meg a felperes által csatolt megbízási szerződés és a Pp. 81. § (1) bekezdése szerinti költségfelszámítás alapján 140 000 forint összegben.

[35] A perben a feleket a költségmentesség és a költségfeljegyzési jog polgári és közigazgatási bírósági eljárásban történő alkalmazásáról szóló 2017. évi CXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja tárgyi költségfeljegyzési jog kedvezménye illette meg. A másodfokú eljárásban a fellebbezett érték 600 000 forint volt, így az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján a feljegyzett illeték 48 000 forint volt. A peresztes alperes a Pp. 101. § és 102. § (1) bekezdése alapján köteles ezt megfizetni.

[36] Az illeték megfizetésére történő kötelezésre tekintettel ítéltábla tájékoztatja az alperest, hogy az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény 70. §-ban megállapított Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60. napon válik esedékessé. Az alperesnek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlára kell megfizetnie az eljárási illetékek összegét. A polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet (továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdés e) pontja alapján az illeték megfizetése során a közleményben köteles feltüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adószámát. Ha az alperes az illetékfizetési kötelezettségének a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény rendelkezéseit és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni [IM rendelet 3. § (3) bekezdés].

Debrecen, 2025. február 4.

Dr. Bakó Pál sk. a tanács elnöke, Dr. Tass Edina sk. előadó bíró, Dr. Riczu András sk. bíró